

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ

Камишний О.М., Топол І.О., Лісничка А.М., Жеребятьєв О.С.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: медичний університет, викладання мікробіології, інформаційна компетентність студентів, інформаційно-комунікативні технології (ІКТ).

Вступ. Розвиток сучасного суспільства тісно пов'язаний із процесом інформатизації, а отже формування інформаційної культури майбутнього фахівця є однією з основних вимог, що висувуються до системи вищої освіти загалом. Серед головних умов реалізації розвитку інформаційного суспільства в Україні – впровадження сучасних загальних дидактичних принципів, забезпечення навчання, виховання і професійної підготовки майбутнього фахівця в інформаційному суспільстві. Виконання цієї умови неможливе без включення інформаційного компонента в освітній процес. Тому, формування інформаційної компетентності студентів вважають нині невід'ємною складовою реформи системи вищої освіти загалом. Цей процес зумовив необхідність впровадження сучасних інноваційних освітніх технологій для розвитку педагогічного процесу, зокрема інформаційно-комунікативну технологію навчання (ІКТ). Але посилення інформаційної складової в навчально-виховний процес медичних вишів визначає проблему формування у студентів інформаційної компетентності, як найважливішого компонента професійної компетентності, і, в першу чергу, у викладанні навчальних дисциплін, і рішення даної проблеми не втрачає актуальності до сьогодні. Тому, мета дослідження полягає у розкритті особливостей формування інформаційної компетентності студентів на прикладі викладання навчальної дисципліни «Мікробіологія, вірусологія, імунологія» у Запорізькому державному медичному університеті в аспекті сучасних вимог наукового простору. Визначальними умовами сучасного освітнього процесу у ЗДМУ є високий професійний інформаційний рівень викладачів, раціональне поєднання традиційних методів з інноваційними технологіями, сучасне матеріально-технічне забезпечення навчального процесу, грамотний управлінський і методичний його супровід. Тому, враховуючи вищезазначене, під час формування інформаційної компетентності студентів при вивченні дисципліни «Мікробіологія, вірусологія, імунологія» необхідно переглянути, по-перш, дидактичні компоненти процесу навчання: мету, зміст, методи, засоби й організаційні форми, по-друге, власні методичні матеріали (мультимедійні лекції, навчальні відеофільми, завдання для самостійної роботи тощо) з поданням теоретичного матеріалу (використовуючи кілька підручників і посібників, у т.ч. електронних форм, освітні сайти тощо) і добором диференційованих практичних завдань (з урахуванням специфіки майбутньої

професійної діяльності). Удосконалення навчального процесу та підвищення якості підготовки студентів є пріоритетним завданням кафедри мікробіології, вірусології та імунології. Вдале поєднання традиційних методик викладання навчального матеріалу з ефективнішим використанням комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання, підвищує інтерес дисципліни «Мікробіологія, вірусологія, імунологія», збільшує інтенсивність і активізує навчально-пізнавальну діяльність студента. Враховуючи сучасні вимоги, що висуваються до навчального процесу у виші, співробітники кафедри активно використовують нові інформаційні технології при розробці навчально-методичних матеріалів, створенні мультимедійних лекцій-презентацій та впровадженні активних форм і методів навчання на практичних заняттях, організації самостійної роботи студентів і тестового контролю знань з урахуванням психолого-педагогічних аспектів, і це покликане підвищити ефективність процесу навчання, сприяти формуванню в процесі навчання інформаційної компетентності і дати нові можливості для творчого зростання студентів. Наприклад, мультимедійна презентація дає викладачеві можливість самостійно скомпонувати навчальний матеріал з конкретної теми дисципліни, а отже створити умови для максимального засвоєння навчального матеріалу. Використання мультимедіа дозволяє активізувати і когнітивні процеси, від яких значно залежать і якість навчання, і виконання програмного навчального матеріалу, наголошуючи на його опорні елементи й концентруючи увагу студентів. Унікальність мультимедійної презентації полягає ще й в універсальності, адже її можна використовувати на заняттях різних типів. Слід також зазначити, що застосування ІКТ створює можливості не тільки для «передавання» певної інформації від викладача до студента, але й активізує аудиторну і самостійну роботу з використанням інших сучасних освітніх технологій. Наприклад, на практичних заняттях з мікробіології використовується ігрове моделювання як один із методів проблемно-орієнтованого навчання з використанням комп'ютерних технологій. У межах методики відбувається відбір проблемного змісту і подальше його відтворення студентами у різних ситуаційних завданнях з мікробіологічної діагностики окремої інфекційної хвороби після перегляду навчальних тематичних відеофільмів, ілюстрацій електронних підручників або з використанням мультимедійних презентацій. При цьому, на наш погляд, формування інформаційної компетентності і в подальшому інформаційної культури сприяє процесу навчання студентів знаходити і структурувати інформацію, використовувати інформаційні ресурси мережі Internet і спеціалізовані бази даних у професійних цілях.

Висновки. Перехід до сучасних інформаційно-комунікативних технологій навчання, створення умов для їх впровадження, розумне поєднання нових інформаційних технологій навчання з традиційними, формування інформаційної компетентності студентів – складне педагогічне завдання, що потребує розв'язання цілого комплексу психолого-педагогічних, навчально-методичних та організаційних завдань, основними з яких є розробка науково-

методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інформаційна грамотність викладачів і студентів (уміння орієнтуватись в інформаційному просторі для отримання й оперування інформацією), поширення використання сучасних інформаційних технологій навчання під час викладання мікробіології, вірусології та імунології.

УДК: 615.1:004.89

ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПОЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФАРМАЦІЯ»

Кандибей К.І., Рижов О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: спеціальність «Фармація», самопідготовка студента, інформаційне поле.

У навчальному процесі самопідготовка студента до практичних занять на фармацевтичному факультеті все більшого значення набуває створення та функціонування на кафедрах інформаційного поля спеціальності «Фармація». Структурна організація педагогічної системи реалізована на основі інформаційно-комунікативних технологій, що працює в Запорізькому державному медичному університеті більше 3 років, і представлена на схемі 1.

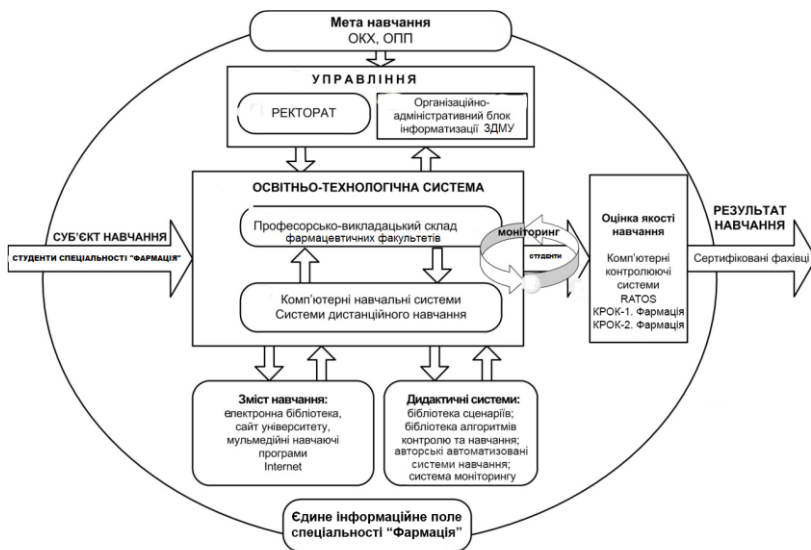

Схема 1. Педагогічна система кафедри, реалізована в інформаційному полі спеціальності «Фармація»

Завдяки даній організації стає набагато простіше студенту, під час самостійної підготовки, знайти відповідь на задані викладачем завдання.